

## Budgetforlig 2024

Socialdemokratiet, Venstre, Din Stemme, Socialistisk Folkeparti, Konservativt Folkeparti og Per Kim Nielsen har den 6. oktober 2023 indgået forlig om budget 2024.

Budgetforliget står på skuldrene af de allerede vedtagne strategier for Lolland Kommune. Herunder konstitueringsaftalen for byrådsperioden, Plan- og udviklingsstrategien, tidligere budgetforlig og byrådets otte fyrtårne.

Fokus er således at fortsætte arbejdet med de kendte muligheder og udfordringer for Lolland. For at fokusere på den ønskede udvikling besluttede byrådet i august 2022 otte strategiske fyrtårne, der udpeger væsentlige indsatser for at styrke Lolland – både som egn og som organisation.

Fyrtårnene er:

- Kommune i en ny virkelighed
- International rekruttering og bosætning
- Grøn erhvervspolitik
- Femern som afsæt for blivende erhvervsudvikling
- Lollands Sydkyst – Nakskov til Hyllekrog
- Boligudvikling
- Fremtidens skole
- Tilpasning af plejeboligstruktur

Udligningssystemet giver fortsat Lolland Kommune store udfordringer, hvilket også anerkendes på nationalt niveau med et særtilskud for 2024 på 210 mio. kr. Uagtet særtilskuddet fortsætter udligningen med at underminere kommunens strukturelle økonomi, og fortsætter den nuværende udvikling, vil det indenfor få år ikke være muligt at lægge et forsvarligt budget for kommunen. På den baggrund forstærkes indsatsen for at skabe strukturel balance i kommunens økonomi og service, ligesom indsatsen for nationale tiltag, der kan understøtte en økonomi i balance, intensiveres. Et eksempel på Lolland Kommunes udfordringer er varigt forsørgede som førtids- og seniorpensionister, hvor antallet kombineret med en underkompensation i udligningen lægger et betydeligt udgiftspres på kommunen, hvilket kalder på national opmærksomhed.

## Grøn erhvervspolitik

I konstitueringsaftalen for 2022-2025 er der politisk fokus på mulighederne i den grønne omstilling. Lolland har gode forudsætninger for at udnytte energitunge virksomheders behov for grøn strøm til at skabe job og lokal vækst igennem en fortsat udbygning af VE-anlæg. Byrådet vedtog en Grøn Erhvervspolitik i december 2022, og konkretiseringen

heraf sker dels gennem vurderingen af konkrete VE-projektansøgninger, dels gennem forskellige analysearbejder, der skal kvalificere det politiske beslutningsgrundlag for at omsætte den grønne erhvervspolitik til handling.

En del af analysearbejdet vil være en midtvejsevaluering af den grønne tænketank, der blev etableret som en del af konstitueringsaftalen for 2022-2025. Midtvejsevalueringen skal trække de vigtigste konklusioner fra drøftelserne i tænketanken frem, så de kan befrugte de politiske overvejelser om næste skridt i kommunens grønne erhvervspolitik. Samtidig skal midtvejsevalueringen komme med anbefalinger til, hvordan tænketanken skal arbejde fremover. Det vil være REEL-sekretariatet, der forestår midtvejsevalueringen.

Sigtet er, at der foreligger en konkretisering af den grønne erhvervspolitik, når den nye kommuneplan fremlægges til politisk behandling ultimo 2024. Kommuneplanen kommer dermed til at være omdrejningspunkt for den fælles forståelse af, hvordan de politiske visioner skal omsættes til konkrete beslutninger.

## **Stensø Erhvervspark og potentialer i Rødbyhavn**

Kombinationen af en bevidst politisk satsning på investering i havneudvikling i Nakskov, Lollands gode forudsætninger for at udbygge VE-produktion og den kommende gasledning har skabt en meget stærk interesse fra forskellige virksomheder for at etablere sig på Stensø-området med virksomheder i den grønne energi-værdikæde. Kommunens erhvervsarealer er udsolgt, og der arbejdes på højtryk – i samarbejde med den private lodsejer – med at udvikle et plangrundlag, der kan sikre den videre udvikling af området til erhvervsformål.

Samme situation er undervejs i Rødbyhavnområdet. Med Femern-arbejdshavnen, der forventes at blive permanent, og Rødby-områdets særlige potentialer for lagring af CO<sub>2</sub> er interessen stigende fra virksomheder i den grønne energi-værdikæde.

I forlængelse af permanentgørelse af fabrikken og turismeudvikling af forlandet ved Rødbyhavn vil områdefornyelse af Rødbyhavn og Rødby blive relevant. Da omfanget og formen af denne udvikling endnu ikke er kendt, vil fornyelsen af de to først meningsfuldt kunne vurderes når konturerne af de to byers fremtidige funktioner er kendt.

Udviklingen har været undervejs i flere år, men det er nu, mulighederne skal omsættes til handling. Det kræver kapacitetsopbygning i organisationen, så vi kan realisere de politiske beslutninger, samt gribe og omsætte den eksterne investeringsvilje til konkrete projekter til gavn for Lolland og resten af Danmark. For at modvirke flaskehalse i sagsbehandlingen knyttet til den grønne omstilling i bred forstand, afsættes 1,2 mio. kr. til yderligere to årsværk i sektor for Teknik og Myndighed.

## **Havnestrategi**

Havneudviklingen i Danmark går stærkt – skibene bliver større og dybere, og der kommer nye krav til brændstoffer, sikkerhed, mv. Der er i 2023 bevilget midler til at sikre en nødvendig udretning og udvidelse af sejlrenden til Nakskov Havn, og Klima,-

Teknik og Miljøudvalget er i gang med at kigge ind på de næste udviklingsetaper, der skal sikre, at Nakskov også er en relevant erhvervshavn om 10 og 20 år. En ny havnestrategi forelægges til Byrådets godkendelse primo 2024.

## **Permanentgørelse af elementfabrik i Rødbyhavn**

Den forventede permanentgørelse af Femern produktionsanlæg og -havn, som forventes besluttet i 2023, kræver en selvstændig opmærksomhed. Permanentgørelsen rummer store potentialer for erhverv og job. Staten er i en afklaringsproces omkring den fremtidige drift af anlægget, herunder ejerstrukturen og organisationen af driften. Lolland Kommune vil i 2024 afklare egne interesser i den fremtidige drift, herunder kommunens ønskede rolle i driften og udviklingen af anlægget.

## **Forsyningsområdet**

Forsyningsområdet spiller en afgørende rolle i den grønne omstilling, og den statslige regulering strammes løbende for at sætte turbo på udviklingen. Det giver både udfordringer og muligheder for de forsyningsselskaber, som Lolland Kommune ejer. Som ejerkommune skal Byrådet være retnings- og rammesættende for udviklingen, og der skal derfor i den kommende tid sættes fokus på krav og forventninger i ejerstrategien for hhv. Lolland Forsyning og REFA.

Som myndighed skal Byrådet sikre en strategisk planlægning af forsyningsområderne, og med mange nye teknologier og ressourcestrømme på vej via den grønne energiværdikæde, er det vigtigt at få ajourført sektorplanerne for vandforsyning, spildevand og varme. Det gælder alle kommuner i Danmark, hvilket skaber en flaskehals ifht. den eksterne rådgivning, der skal bruges i processen. Det forventes, at sektorplanerne revideres i 2024.

Et særligt fokus i 2024 er udviklingen af alternativer til grundvand til industrielle formål. Arbejdet med at kunne levere såkaldt teknisk vand til en kvalitet og pris, der er konkurrencedygtig, pågår i samarbejde med Lolland Forsyning A/S.

## **Færgestrategi**

I budgetaftalen for 2023 blev det aftalt, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget skulle udarbejde en færgestrategi med udgangspunkt i, at investeringen i en ny elfærge skal være startskuddet til en modernisering af færgefarten, hvor driftsomkostningerne nedbringes med 5-10 mio. kr. årligt.

Der har været gennemført en omfattende proces med borgermøder, arbejdsgrupper og høringsproces, og der foreligger nu et oplæg til en strategi med handlinger på både kort og lang sigt.

Omdrejningspunkterne i strategien er, at der indtil videre sejles med 3 færger, idet Askøfærgeren fastholdes i drift, indtil den er udtjent. Kapaciteten reduceres med 10.000 mandskabstimer under et vist hensyn til erhvervet, pendlere, skolebørn og hjemmepleje. Det betyder færre færger, ændrede ruter og færre afgange.

Færgestrategien er både en investerings- og en tilpasningsstrategi. Intentionen om at erhverve en ny elfærge er fastholdt, ligesom der bliver behov for at investere i omstilling af færgelejer, mv. Samtidig betyder strategien, at serviceniveauet tilpasses de trange rammevilkår, som Lolland Kommune er underlagt, hvor råderummet til investeringer skal skabes gennem tilpasning af kommunens drift.

Partierne i budgetforliget er enige om, at den vedtagne færgestrategi danner grundlaget for den videre proces. Såfremt der efterfølgende opstår nye og væsentlige muligheder for andre tekniske løsninger eller anden finansiering, er forligspartierne enige om at vurdere, om dette giver anledning til revision af den vedtagne strategi.

## **Kommunens bygningsmasse og andre fysiske aktiver**

Den kommunale bygningsmasse udgør ca. 300.000 m<sup>2</sup> etageareal fordelt på over 600 bygninger og ca. 200 ejendomme. Der tildeles et årligt budget til vedligeholdelse af klimaskærmen på den samlede bygningsmasse. Teknisk service og Intern service er takstfinansieret, dvs. hver enkelt institution eller bygningsbruger afregner et beløb fra deres budget ud fra nogle fastlagte serviceniveauer.

Øvrige renoverings- og anlægsopgaver udføres med finansiering på anden måde fx ved særskilte anlægsbevillinger. Hvert år udarbejder administrationen et anlægskatalog, der kort beskriver de mest presserende anlægsbehov i bygningsmassen. Historisk har det kun været muligt at afsætte budget til en lille del af de behov, der er beskrevet i anlægskataloget. Det har betydet, at det løbende har været nødvendigt at behandle bevillingsansøgninger på akutte renoveringsopgaver. Samtidig har det været uklart, hvilke driftsmæssige konsekvenser de manglende bevillinger medfører.

Forligspartierne er enige om, at den pressede kommunale økonomi kalder på en gentænkning af måden, hvorpå kommunen forvalter bygningsmassen. Derfor er det aftalt, at administrationen i 1. kvartal 2024 skal fremkomme med et oplæg til hvert fagudvalg og efterfølgende Byrådet med forslag til prioritering af bygningsmassen, der tager højde for forventningerne til fremtidens service, bygningsmassens beskaffenhed og renoveringsbehov. Rammen for oplægget er, at der skal anvises forslag til arealoptimering, så kommunens bygningsmæssige forpligtelser reduceres.

## **Skolebygninger og haller i Holeby og Horslunde**

Med Byrådets beslutning om nedlæggelse af skoletilbuddene i Holeby og Horslunde pr. 31. juli 24, er der behov for at tage stilling til bygningernes fremtid.

Erfaringerne fra nedlæggelse af Dannelunde Skole i 2020 er, at de tomme bygninger genererer en del uhensigtsmæssig aktivitet i form af hærværk og tyveri. Derfor er forligspartierne enige om, at de tomme skolebygninger skal nedrives, så hurtigt som muligt.

Det betyder, at der afsættes midler i budget 2024 til nedrivning af Dannelunde Skole, og der skal i budgettet for 2025 søges finansiering til nedrivning af Horslunde og Holeby skoler.

I Byrådets beslutning fra januar 2023 er fagudvalgenes indstilling om at bevare hallerne i Holeby og Horslunde principgodkendt, ligesom Byrådet godkendte, at Holebyhallen overdrages fra Børne- og Skoleudvalget til Fritids- Kultur og Folkesundhedsudvalget.

Byrådet skal som det næste tage konkret stilling til den fremtidige drift og renovering af de to haller. Dette kommer som en selvstændig bevillingssag inden udgangen af 2023.

## **Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget**

Fritid, kultur og folkesundhedsudvalget arbejder målrettet på at skabe rammer for et aktivt foreningsliv, kulturelle initiativer og engagement i det lokale demokrati. Det arbejde foregår i en brydningstid. Den demografiske udvikling, ringe stand af mange bygninger og ændrede præferencer fra borgerne gør det åbenbart, at hvis der skal skabes kvalitet og bæredygtige løsninger, skal der tænkes nyt. I samarbejde med civilsamfund og kulturinstitutioner arbejder udvalget derfor på at finde fremtidssikrende løsninger.

Et omdrejningspunkt i denne omstilling er etableringen af landsbyklynger. Udvalget har i årets løb været i dialog med landsbyklyngerne, og gjort status på den første fase. Inden udgangen af 2023 vil udvalget vurdere, om der er behov for at justere rammerne omkring klyngerne, sådan at klyngernes arbejde understøttes bedst muligt. Ligeledes har udvalget ladet sig inspirere af eksempler og erfaringer om borgerinddragelse og vil ultimo 2023 aflevere anbefalinger til byrådet.

## **Strategi for fremtidens haller, biblioteker og borgerservice**

Udvalget vil i 2024 færdiggøre en strategi for fremtidens haller. Hallerne udgør rygraden i kommunens idrætsfaciliteter, og der er behov for en strategi, der sætter retning for udvikling og fremtidig drift af hallerne. Der er fundet midlertidige løsninger for Ravensborghallen og Holebyhallen, og det er besluttet at kommunalisere Nakskov Idrætscenter. Erfaringerne herfra samt analyser af nuværende og fremtidige brugeres behov, den bygningsmæssige stand af hallerne mm. vil indgå i arbejdet.

Ligeledes vil udvalget i 2024 formulere en strategi for bibliotekerne. Bibliotekerne er uden tvivl en vigtig lærings- og kulturinstitution, hvis potentialer har udviklet sig meget de seneste år. Det skal undersøges hvordan bibliotekets kompetencer og muligheder i øget omfang kan bringes i spil, og hvordan ressourcerne udnyttes optimalt.

Endelig får udvalget til opgave at vurdere om Borgerservice kan gentænkes sådan, at der kan leveres god service på en billigere måde.

Udvalgets forslag til strategi for fremtidens haller, biblioteker og borgerservice vil blive forelagt byrådet til beslutning. I oplægget til strategien vil øvrige udvalg og sektorer blive tæt inddraget.

## **Social- og arbejdsmarkedsområdet**

Antallet af borgere på A-dagpenge og kontanthjælp er fortsat historisk lavt. Med den varslede nedlæggelse af jobcentrene er fremtiden for den aktive beskæftigelsesindsats uklar, men udvalget arbejder ufortrødent videre med at investere i ledige borgere, så de

kommer tættere på job og et liv i selvforsørgelse. Budgetaftalen afspejler desuden det nationale fokus på brug af virksomhedsrettede tilbud til ledige og nedjusteringen af mere traditionelle aktiveringstilbud. I 2023 har udvalget på baggrund af en omfattende analyse udarbejdet af Marselisborg arbejdet på at optimere Jobcenterets resultater, kapacitetsudnyttelse og faglige linje. Dette arbejde fortsætter og afsluttes i 2024.

På trods af de gode beskæftigelsesmuligheder oplever Lolland Kommune fortsat en vækst i varige ydelser som seniorpension, førtidspension og fleksjob. Det medfører et voldsomt pres på kommunes samlede økonomi. Det er samtidig en udfordring for det samlede arbejdskraftudbud, at flere borgere kommer på passiv, varig forsørgelse, og Jobcentret har – sammen med den fremskudte indsats Femern Agency – en stor opgave i at hjælpe områdets virksomheder med at rekruttere den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft.

Satsningen på rekruttering af international arbejdskraft er en succes, hvilket både tilfører organisationen arbejdskraft og understøtter kommunens tilflytningsstrategi.

Sprogundervisning er afgørende for realisering af strategien, og derfor tilføres sprogskolen midler, der modsvarer den øgede efterspørgsel.

Udvalget vil, i samarbejde med Børn- og Skoleudvalget, modtage en evaluering af den samlede ungeindsats ultimo 2023. På den baggrund vil udvalgene tage bestik af, om der er behov for justeringer i den samlede ungeindsats, sådan at ressourcerne bruges effektivt på, at flest mulige unge kommer i uddannelse eller job.

Der har længe været national fokus på kommunernes indsats på det specialiserede voksenområde. Det er i alle kommuner særdeles vanskeligt at få økonomi og forventninger til at følges ad. Forskellige lovændringer og reformer har stor betydning for det strategiske arbejde og aktuelt implementeres hjemløssereformen og ændringer på området for Særligt Tilrettelagt Undervisning (STU). Udvalget vil justere indsatser og tilbud i takt med lovændringer med et stærkt fokus på at minimere udgiftsudviklingen.

Endelig vil udvalget også i 2024 arbejde for en aktiv inddragelse af civilsamfundet og en styrkelse af de frivillige tilbud.

## **Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget**

De strategiske udfordringer på ældreområdet er velkendte: der vil i de kommende år blive flere og mere plejekrævende ældre, sektoren mangler sundhedsfagligt uddannet personale, og der sker en fortsat opgaveflytning af mere komplekse sundhedsfaglige opgaver fra regionen til kommunen. Samtidig forandrer borgernes ønsker til seniorlivet sig, hvilket har særlig betydning for hvor og hvordan seniorer ønsker at bo.

Byrådet har vedtaget en ny plejeboligstrategi som udvalget er i gang med at implementere. Møllecenteret er afviklet, og arbejdet med at finde egnede placeringer til nye plejecentre i Maribo og Nakskov er godt i gang. Der arbejdes på at finde investorer til finansiering af nybyg.

Demensområdet har udvalgets særlige opmærksomhed – dels fordi der i takt med, at der bliver flere ældre også er flere borgere der lever med demens, dels fordi arbejdet med demens er krævende og fyldt med dilemmaer. I forlængelse af arbejdet med plejeboligstrategien bliver demensvenligheden på plejecentrene løbende forbedret i samarbejde med boligforeningerne. Det prisvindende forsøg med demensfacilitatorer

udbreddes fra tre til alle ti plejecentre, og der opgraderes med en demenskonsulent, for at kunne videreudvikle og fastholde indsatsen for borgere i eget hjem. Der afsættes 1,0 mio. kr. i budgettet til formålet.

Udvalget har udarbejdet en strategi for velfærdsteknologi, og fortsætter i 2024 med at implementere løsninger, der betyder, at borgerne bliver mest mulig selvhjulpne. Sektoren fokuserer på at implementere virtuelle og digitale løsninger til pleje og rehabilitering, der frigør tid til den øvrige pleje.

I 2023 er der udviklet en model, der i de lokale hjemmeplejegrupper reducerer antallet af medarbejdere, der kommer i den enkeltes hjem. Der skaber øget tryghed for den enkelte borger og skaber bedre sammenhæng og faglighed, da kendskabet til den enkelte borger forbedres. Udvalget vil i 2024 evaluere indsatsen.

## **Børne- og skoleudvalget**

Børne- og Skoleudvalget har det seneste år arbejdet intenst med de store udfordringer på skoleområdet: faldende børnetal, de bygningsmæssige udfordringer og behovet for at sætte rammer for fremtidens skole.

Byrådet har i juni 2023 truffet beslutning om nedlæggelse af skoletilbuddene i Holeby og Horslunde.

Børne- og Skoleudvalget har fortsat til opgave at vurdere på skoledistrikterne fremover, herunder fremkomme med forslag til Byrådet til en mere hensigtsmæssig løsning i Nakskov, der i højere grad styrker fællesskaberne omkring kommunens skoletilbud. En ny løsning skal vedtages i indeværende byrådsperiode og skal kunne implementeres senest i august 2027.

Samtidig er der behov for at fokusere på indholdet i folkeskolen. STUK har pålagt Byrådet at udarbejde en handleplan pga. bekymring for vedvarende dårlig kvalitet. Det handler om de faglige resultater, trivsel og privatskolefrekvensen.

Processen omkring Fremtidens skole skal komme med svar til Byrådet på, hvordan der kan sættes ind for at hæve den faglige kvalitet, og som en del heraf skal der opstilles konkrete mål for skolernes udvikling i en handleplan til STUK.

Der er i august 2023 afholdt kick-off for medarbejdere, ledere og samarbejdspartnere, og skolebestyrelser og medarbejdere er i fuld gang med at drøfte og komme med input til Børne- og Skoleudvalget om deres ønsker til Fremtidens skole – folkeskolestrategi 2.0.

Samtidig skal der tages et politisk ansvar for at skabe bedre rammevilkår for folkeskolen – både den enkelte skole og for skolerne på tværs. Der afsættes derfor i budget 2024 ressourcer til at styrke den eksisterende inklusionspulje, for at understøtte udviklingen af inkluderende miljøer på alle skoler.

Der er i budget 2023 og frem omlagt 0.6 mio. kr. på Børne- og skoleudvalgets budgetområde fra SPP+ til kompetenceudvikling for at styrke den tværgående kompetenceudviklingsindsats med særligt fokus på inkluderende miljøer.

For at styrke den tværgående kvalitetsudvikling tilbageføres besparelsen fra budget 2021 på nedlæggelse af to konsulentstillinger i staben for Skole og Dagtilbud på 1 mio. kr. Der er behov for at tilbageføre ressourcer til en styrket forvaltningsmæssig understøttelse af skolerne, herunder implementering af de politisk vedtagne politikker og strategier.

## **Specialundervisningsstrategien**

Evaluerings af specialundervisningsstrategien fra 2022 har givet anledning til mange politiske drøftelser, det gælder både spørgsmålet om, hvilke tiltag der er nødvendige at iværksætte og finansieringen heraf.

Der er enighed om, at rammebetingelserne for specialskolen skal styrkes, og Børne- og skoleudvalget er kommet med et forslag til en budgettildelingsmodel, der tilføjer yderligere 2 mio. kr. til specialskolen og dermed sikrer en vis robusthed i specialskolens økonomi i perioder med nedadgående børnetal.

Der er allerede i indeværende år overført 2.4 mio. kr. til specialskolens SFO, og beløbet optages i budget 2024 og overslagsårene.

På indholdssiden er der skruet maximalt op for understøttelsen fra PPR i form af både supervision og udarbejdelse af PPV'er, der bidrager til at sætte retning på den pædagogiske indsats for det enkelte barn. Med budgetaftalen tilføjes der yderligere 0.7 mio.kr. til PPR, så opgaven med supervision fortsat kan løftes i 2024 og frem.

Der er politisk enighed om, at retningen i specialundervisningsstrategien er den rigtige, og at strukturen i specialskolen med specialiserede tilbud og læringsmiljøer skal fastholdes. Indenfor rammerne heraf vil en ny leder af specialskolen få opgaven med at samle organisationen i en fælles pædagogisk retning og vurdere på den interne organisering, herunder de bygningsmæssige rammer og muligheder.

## **International skole**

I budgetaftalen for 2022 var der et stort politisk ønske om, at Lolland International School fortsat skal være en vital brik i kommunens ambitioner om at tiltrække international arbejdskraft og bosætning. Der blev således givet finansiering til 120 elever og grønt lys til at optage mere end 120 elever.

Der er undersøgt forskellige løsninger på, hvordan der kan tilvejebringes de nødvendige fysiske rammer for den videre vækst, og forventningen er, at der 1. januar 2024 vil kunne optages 160 elever i den internationale skole, stigende til 200 elever 1. august 2024.

Dermed vokser skolen til en størrelse, hvor der skal skabes bedre tildelingsmæssige rammer, så skolen kan få en mere robust organisering ledelsesmæssigt og administrativt. Med den nye budgettildelingsmodel tilføjes i 2024 4,3 mio. kr. og i overslagsårene 5.8 mio. kr.

## **Ny daginstitution i Nakskov**

Beslutningen om at bygge en ny børnehave i Nakskov blev sat i gang i 2020, da det stod klart at den nuværende Mælkebøtten var angrebet af skimmelsvamp. Der blev afsat 30

mio. kr. i budget 2022 til formålet. Børne- og Skoleudvalget godkendte byggeprogrammet i april 2022 efter en hård prioritering af funktioner og arealer, og i august 2022 blev der valgt totalrådgiver. I februar 2023 blev Børne- og Skoleudvalget orienteret om, at totalrådgiveren forventede en højere pris på byggeriet end det budget, der var afsat.

Licitationsresultatet forelå den 21. september 2023. Det forventes at den samlede ekstrapris vil være i omegnen af 10 mio. kr.

## **Barnets lov og analyse af sagsbehandling**

Folketinget har besluttet en omfattende reform af arbejdet med udsatte børn og unge, og det forberedende arbejde med implementering af "Barnets Lov" er i fuld gang. Reformen medfører markante ændringer i sagsbehandling og indsatser, og skal bl.a. sikre en tidligere indsats, flere rettigheder til børnene, mere stabilitet og højere kvalitet i sagsbehandlingen og anbringelser. I forlængelse heraf nedlægges Helhedsorienteret Sagsbehandling (HOS) som organisatorisk enhed, da reformen understøtter, at de arbejdsmetoder, der har været anvendt i HOS, udbredes til den generelle sagsbehandling.

Samtidig med implementeringen af reformen oplever Børn, Unge og Familie en markant stigning i antallet af underretninger. For at understøtte arbejdet med Barnets reform og sikre, at sagsbehandlingen sikrer de rigtige tilbud til familierne på det rette tidspunkt og til den bedste pris, igangsættes en analyse af sagsbehandlingen i Børn, Unge og Familie. Analysen forventes færdig i første kvartal 2024.

## **Øvrige**

### **Tilskud til handelsaktiviteter i Rødby, Maribo og Nakskov**

Som afløser for den nuværende pulje afsættes en ny pulje på 0,4 mio. kr. årligt placeret i Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget. Puljen kan søges til aktiviteter knyttet til handelslivet i de tre byer. Tilskud vil blive tildelt efter princippet om, at en krones egenfinansiering kan udløse en krones støtte.

### **Giftefoged**

Fra 2024 vil Lolland kommune ikke længere tilbyde vielser til udenlandske statsborgere uden tilknytning til Lolland. I den resterende del af 2023 gennemføres allerede aftalte vielser som planlagt. Såfremt der på et senere tidspunkt opstår mulighed for, uden omkostninger for Lolland Kommune, at tilbyde vielser af udenlandske borgere uden tilknytning til Lolland Kommune, er forligskredsen indstillet på igen at tilbyde denne service.

### **Madens Folkemøde**

Madens Folkemøde er i god udvikling og har givet området en ny spændende aktivitet. Da kommunens tilskud fra start var tænkt som opstartsstøtte og ikke et blivende tilskud, vil der for 2024 blive givet et tilskud som hidtil, hvorefter tilskuddet ophører.

## **Bosætning og rekruttering**

Økonomiudvalget vil i 2024 vurdere kommunens samlede indsats omkring bosætning og rekruttering. Udgangspunktet vil være at fokusere på nære og konkrete indsatser som international arbejdskraft frem for tiltag, der sigter mod en bredere markedsføring og branding.

## **Nedbringelse af sygefraværet i Lolland kommune**

For at forstærke den i 2023 igangsatte indsats for nedbringelse af sygefraværet i kommunen afsættes 1,0 mio. kr. i budget 2024. Midlerne kan bl.a. anvendes til konkret understøttelse af lederne i fraværsopfølgningen, herunder uddannelse, målrettede personaleressourcer på udvalgte områder med højt fravær mv. Indsatsen sker i tæt samarbejde med MED-organisationen.

## **Business Lolland Falster og Visit Lolland Falster**

Der optages drøftelser med Guldborgsund Kommune om den samlede ramme for fremtidige aktiviteter i regi af BLF og VLF.

## **Beredskab**

I 2024 optages drøftelser med Guldborgsund Kommune om optimering af budgettet for det fælles beredskab, herunder de udfordringer, der knytter sig til det fremtidige Femernberedskab.

## **Ny Sundhedspolitik**

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget og Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget vil medio 2024 færdiggøre en ny sundhedspolitik. Med udgangspunkt i eksisterende budgetter vil der i dialog med fagudvalgene blive udarbejdet en handleplan.

## **Anlæg**

### **Dannelunde**

Der afsættes 3,5 mio. kr. til nedrivning af Dannelunde Skole i 2024

### **Solstrålen og Vandloppen**

I forlængelse af Børn- og Skoleudvalgets beslutning om sammenlægning af de to institutioner afsættes 1,6 mio. kr. til de nødvendige anlægsopgaver forbundet med en samling af aktiviteten i Vandloppen i Rødby.

### **Lysanlæg**

Til renovering af banelys i forlængelse af beslutningen i Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget afsættes 1,5 mio. kr.

---

## Ændringer i forhold til 1. behandlingen Mio. kr.

---

|                                                        |               |
|--------------------------------------------------------|---------------|
| Indstillede besparelser                                | -44,2         |
| Yderligere paragraf 16-særtilskud                      | -90,0         |
| Tilsagn om likviditetslån vedrørende ejendomsskatter   | -5,0          |
| Renter og afdrag på likviditetslån                     | 0,7           |
| Færgestrategi                                          | -4,9          |
| Korrektion mellemkommunale betalinger, ældre           | -5,0          |
| Tjenestemandspension, yderligere reduktion             | -4,0          |
| Privat- og efterskoler, takststigning                  | 6,0           |
| Besparelse på tomgangsleje, Horslunde Ældrecenter      | -1,5          |
| Rettelse af tilskud til løft af servicerammen          | 1,5           |
| Specialscole og PPR                                    | 2,7           |
| Inklusionspulje                                        | 1,0           |
| Læringskonsulenter                                     | 1,0           |
| Grøn omstilling, kapacitetsopbygning                   | 1,2           |
| Fastholdelse af trykkeri                               | 0,2           |
| Eliteidrætspulje                                       | 0,5           |
| Demensindsats                                          | 1,0           |
| Giftefoged                                             | -0,2          |
| Handelsstandsaktiviteter, pulje                        | 0,4           |
| Madens folkemøde                                       | 0,4           |
| Sygefraværsindsats                                     | 1,0           |
| Visit Lolland Falster (reduktion på 1 mio. kr. i 2025) | 0,0           |
| <b>I alt ændringer</b>                                 | <b>-137,2</b> |

### Anlæg

|                                     |            |
|-------------------------------------|------------|
| Nedrivning af Dannelunde Skole      | 3,5        |
| Samling af Solstrålen og Vandloppen | 1,6        |
| Lysanlæg til idrætsanlæg            | 1,5        |
| <b>Anlæg i alt</b>                  | <b>6,6</b> |

---

## Ændringer i alt inkl. anlæg -130,6

---

|                                                 |       |
|-------------------------------------------------|-------|
| Kassetræk i budgetforslaget til 1. behandlingen | 177,5 |
| Nyt kassetræk                                   | 46,9  |

Lolland Kommune, den 3. oktober 2023

Holger Schou Rasmussen  
Socialdemokratiet

Vibeke Grave  
Socialdemokratiet

Tine Vinther Clausen  
Venstre

Henrik Jacobsen  
Konservativt Folkeparti

Marie-Louise Brehm Nielsen  
Din Stemme

Lars Christiansen  
Socialistisk Folkeparti

Per Kim Nielsen  
Løsgænger